

**Міністерство охорони здоров'я України
Національний фармацевтичний університет
Інститут підвищення кваліфікації спеціалістів фармації
Кафедра клінічної фармакології**

**АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ
КЛІНІЧНОЇ ФАРМАКОЛОГІЇ ТА КЛІНІЧНОЇ ФАРМАЦІЇ
(TOPICAL ISSUES OF
CLINICAL PHARMACOLOGY AND CLINICAL PHARMACY)**

**Матеріали науково-практичної
Internet-конференції з міжнародною участю
28 жовтня 2025 року
м. Харків**

**Харків
НФаУ
2025**

УДК: 613.2:339.138:641.512(477)

АНАЛІЗ ЕВОЛЮЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВ РОЗВИТКУ РИНКУ ДИТЯЧОГО ХАРЧУВАННЯ В УКРАЇНІ

Міщенко В.І.¹, Ткачова О.В.², Савченко О.І.¹, Кузьменко М.О.³

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

¹Кафедра соціальної фармації

socpharm@nuph.edu.ua, viktoriamischenko@ukr.net

²Кафедра клінічної фармакології

clinpharmacol2023@gmail.com

³Провідний фахівець, фармацевт аптека «ЛЕДА», м Харків, Україна

Мета. Дослідити сучасний стан, структуру та основні тенденції розвитку ринку дитячого харчування в Україні, визначити його особливості, динаміку асортименту та співвідношення вітчизняної й імпоротної продукції.

Матеріали та методи. У роботі використано аналітичні, статистичні та порівняльні методи дослідження. Джерелами інформації були дані Державної служби статистики України, онлайн-платформи Tabletki.ua та офіційні сайти виробників дитячого харчування. Проведено аналіз структури ринку за видами продукції, країнами-виробниками, формами випуску та представленістю торгових марок.

Результати. Встановлено, що ринок дитячого харчування України залишається орієнтованим на імпортну продукцію, частка якої перевищує 70%. Водночас вітчизняні підприємства поступово розширюють асортимент, зокрема у сегментах молочних сумішей, пюре та каш. Найбільш представленими формами випуску є скляна банка (38,5%) та пауч (37,7%). Визначено провідних українських і зарубіжних виробників, серед яких Hipp, Nestlé, Milupa, Nutricia, а також ПАТ «Хорольський молочноконсервний комбінат дитячих продуктів».

Висновки. Ринок дитячого харчування в Україні характеризується позитивною динамікою розвитку та поступовою адаптацією до європейських стандартів якості. Необхідним є подальше стимулювання вітчизняного виробництва, удосконалення механізмів контролю якості та підтримка локальних брендів для забезпечення продовольчої безпеки країни.

Ключові слова: асортимент, виробники, дитяче харчування, ринок України, тенденції розвитку, якість продукції

UDC: 613.2:339.138:641.512(477)

STUDY OF DEVELOPMENT TRENDS OF THE BABY FOOD MARKET IN UKRAINE

Mishchenko V.I., Tkachova O.V., Savchenko O.I., Kuzmenko M.O.

National University of Pharmacy, Kharkiv, Ukraine

¹*Department of Social Pharmacy*

socpharm@nuph.edu.ua, viktoriamischenko@ukr.net

²*Department of Clinical Pharmacology*

clinpharmacol2023@gmail.com

³*Leading Specialist, Pharmacist, Pharmacy "LEDA", Kharkiv, Ukraine*

Objective. To analyze the current state, structure, and main trends in the development of the baby food market in Ukraine, as well as to identify its key features, product assortment dynamics, and the ratio of domestic to imported products.

Materials and Methods. Analytical, statistical, and comparative research methods were applied. The information sources included data from the State Statistics Service of Ukraine, the online platform Tabletki.ua, and official websites of baby food manufacturers. The study analyzed the market structure by product categories, countries of origin, dosage forms, and brand representation.

Results. The Ukrainian baby food market remains predominantly import-oriented, with imported products accounting for more than 70% of the total supply. At the same time, domestic manufacturers are gradually expanding their product range, particularly in the segments of dairy formulas, purees, and cereals. The most common packaging forms are glass jars (38.5%) and pouches (37.7%). The leading brands represented in Ukraine include Hipp, Nestlé, Milupa, Nutricia, and the local producer PJSC “Khorol Dairy Canning Plant for Baby Products.”

Conclusions. The Ukrainian baby food market demonstrates positive growth dynamics and gradual adaptation to European quality standards. Further stimulation of domestic production, improvement of quality control mechanisms, and support for national brands are necessary to ensure food safety and market sustainability in Ukraine.

Keywords: *assortment, manufacturers, baby food, Ukrainian market, development trends, product quality.*

Вступ. Раціональне харчування дітей є одним із ключових чинників формування здоров'я нації, фізичного та інтелектуального розвитку підростаючого покоління. Ринок дитячого харчування посідає особливе місце серед продовольчих ринків, адже від його стабільності, якості продукції та рівня доступності залежить соціальна безпека держави. Сучасні умови функціонування цього сегмента економіки визначаються поєднанням внутрішніх і зовнішніх чинників: зміною споживчих уподобань, глобалізацією виробництва, зростанням попиту на органічну продукцію та підвищенням вимог до контролю якості.

Аналіз сучасного стану ринку дитячого харчування в Україні показує наявність позитивної динаміки зростання попиту та асортименту продукції, водночас зберігається значна залежність від імпортних поставок. За даними дослідження [1], український ринок дитячого харчування демонструє тенденцію до структурних змін — від переважання молочних сумішей і пюре до розширення асортименту у сегменті зернових, м'ясних і функціональних продуктів. Подібні висновки наводить і Приходько та співавт. [2], які вказують на недостатній рівень розвитку вітчизняного виробництва через високу собівартість, обмежену сировинну базу та нерівні умови конкуренції з іноземними брендами.

На світовому рівні ринок дитячого харчування характеризується стійким зростанням завдяки активному впровадженню інноваційних технологій, розвитку преміальних і органічних ліній продуктів та посиленню вимог до безпеки харчових інгредієнтів [3]. За прогнозами Future Market Insights [4], глобальний ринок дитячого харчування демонструє щорічне зростання понад 6% і до 2030 року сягне понад 120 млрд доларів США, що зумовлено зростанням народжуваності у країнах, що розвиваються, і посиленням уваги до дитячого здоров'я в розвинених державах.

Отже, дослідження українського ринку дитячого харчування є актуальним питанням сьогодення, оскільки воно дозволяє оцінити рівень продовольчої безпеки країни, ступінь розвитку національних виробників, а також визначити перспективні напрями державного регулювання і стратегічного розвитку галузі.

Мета роботи: провести аналіз структури та основних тенденцій розвитку ринку дитячого харчування в Україні, визначити його особливості, динаміку асортименту та співвідношення вітчизняної й імпоротної продукції.

Матеріали та методи дослідження. У роботі використано аналітичні, статистичні та порівняльні методи дослідження. Джерелами інформації були дані Державної служби статистики України, онлайн-платформи Tabletki.ua та офіційні сайти виробників дитячого харчування. Проведено аналіз структури ринку за видами продукції, країнами-виробниками, формами випуску та представленістю торгових марок.

Результати та їх обговорення. Як відомо, дитяче харчування – це продукт, який був введений Міністерством охорони здоров'я як спеціальне дієтичне харчування, з метою забезпечення дитини раннього й грудного віку необхідними харчовими компонентами. Продукт відноситься до категорії дитячого харчування, якщо він призначений для дітей до 3-х років [5].

Відповідно до Закону України «Про дитяче харчування», ця категорія харчових продуктів повинна мати «Висновок державної санітарно-епідеміологічної експертизи». Це основний законодавчий акт, який регулює ввезення та реалізацію продуктів дитячого харчування в Україні [6].

Дитяче харчування – досить велика і різноманітна група товарів. Асортимент продукції включає три категорії продуктів, призначених для штучного

вигодовування (замінники материнського молока), прикорму та лікувально-профілактичного харчування (дієти). Кожна група має певну вікову аудиторію і виготовляється на основі молока, овочів, фруктів, ягід, круп (різноманітні каші, а також дитячі макаронні вироби та печиво швидкого приготування), м'яса та риби.

У 2023 р. світовий ринок дитячого харчування згенерував близько 71 мільярда доларів США (рис. 1). Згідно з прогнозом Statista Consumer Market Outlook, очікується, що в найближчі роки цей показник зростатиме, досягнувши у 2028 р. прогнозованої величини у 100 мільярдів доларів США [7].

Сьогодні ринок дитячого харчування в Україні представлений наступним чином: 25% дитячого харчування виробляється в Україні, а 75% – іноземними виробниками, тобто присутнє імпортозаміщення. Найбільшими експортерами дитячого харчування до України є країни Європейського Союзу, а саме: Польща, Швейцарія, Німеччина, Словенія, Хорватія, Чеська Республіка, Нідерланди, Ізраїль (рис. 2) [8].

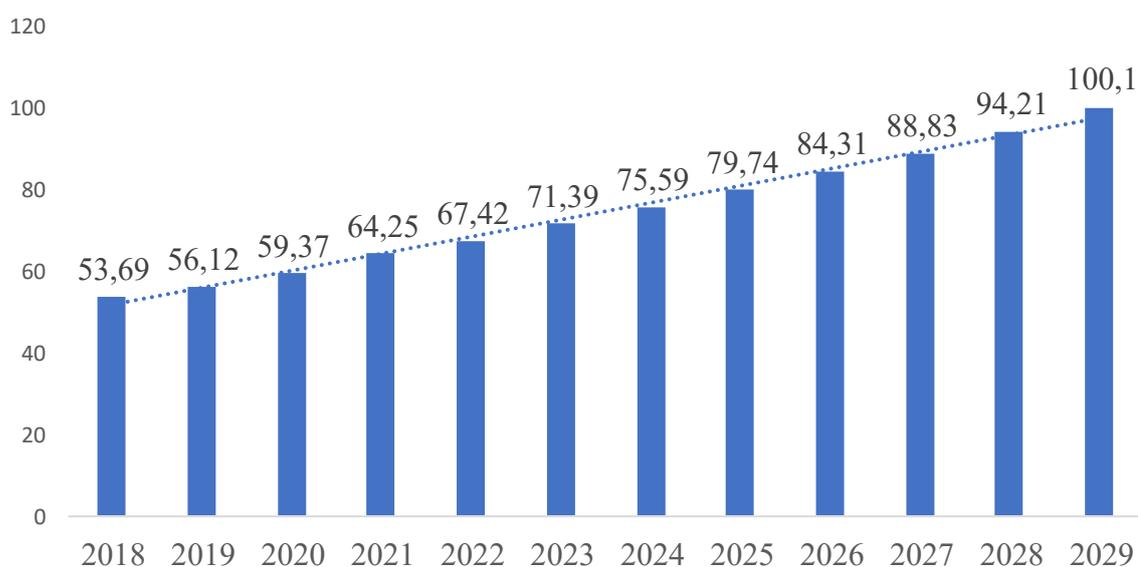

Рис. 1 Обсяг доходу світового ринку продуктів для дітей (2018-2029), Statista

Було проведено дослідження фізичної доступності дитячого харчування на платформі Tabletki.ua у категорії «Дитяче харчування» станом на 01.09.2025 [9]. Виявлено, що на момент проведення дослідження за нашим запитом було зафіксовано 986 результатів (рис. 3).

На онлайн-сервісі споживач має можливість отримати дані за категоріями дитячого харчування, яких налічується 23. Найбільшими категоріями є «Фруктові пюре» – 22,2%; «Дитячі молочні каші» – 8,8%; «Цукерки» – 8,1%, а найменшими – «Макаронні вироби, крупи, пластівці для дітей» та «Рибні та овочеві пюре», по 0,5% від загальної кількості (рис. 3).

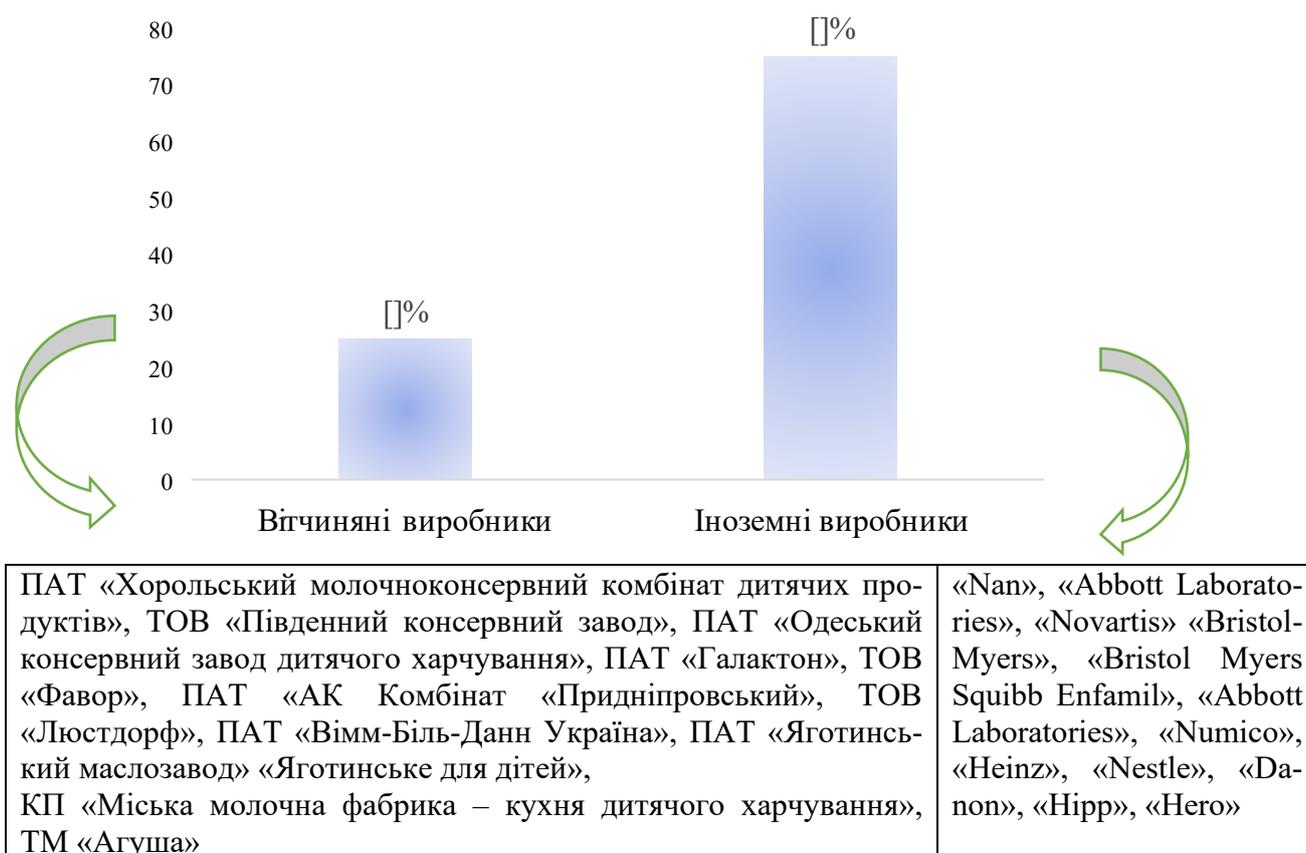

Рис. 2. Позичіонування виробників дитячого харчування в Україні за ринковими показниками

На рис. 4 показано розподіл досліджуваної категорії на онлайн-сервісі за торговими назвами, яких на момент аналізу було 53. Фізично доступними були 986 упаковок продуктів дитячого харчування. До трійки лідерів увійшли Bob Snail (144 одиниці, що становить 14,6% від загальної кількості), Hipp (94 одиниці, 9,5%) та Milupa (90 одиниць, 9,3%). Виявлено, що 0,1% (1 упаковка) займають 8 торгових назв, а саме: Friso, Frumi, Marmaluzi, Aqua Nanny, Von Boisson, Дитячі ласощі, Карпатська Джерельна, Няня.

Рис. 3. Частка категорій у групі товарів «Дитяче харчування», %

Ранжування дитячого харчування на онлайн платформі Tabletki.ua за виробниками, яких на час аналізу було 38, наведено на рис. 5. До трійки лідерів увійшли наступні виробники: ТОВ Еко Снек (144 упаковки, що становить 14,6% від загальної кількості), Нутріція (142 упаковки, 14,3%), ТОВ Нестле (132 упаковки, 13,4%).

Дослідження за країнами походження виробників дитячого харчування на онлайн-сервісі приведено на рис. 6, яких нараховано 15. До трійки лідерів увійшли наступні: Україна (393 упаковки, що становить 40,2% від загальної кількості), Нідерланди (177 упаковки, 18,1%), Німеччина (166 упаковки, 17,1%).

Вибір правильної упаковки для дитячого харчування – важливе рішення, яке впливає як на безпеку, так і на зручність годування дитини. На платформі Tabletki.ua продукт представлений у 6 видах упаковки (рис. 7). Перевагу складають скляна банка (160 упаковок, що становить 38,5% від загальної кількості) та паучі (157 упаковок, 37,7%). Численні переваги скляної банки перед пластиковими та металевими альтернативами роблять їх найкращим варіантом для забезпечення найвищої якості та безпеки дитячого харчування. Також представлено пакування паучі – одноразові пакети з кришкою для зберігання дитячого

харчування, що дуже зручні у використанні, коли потрібно нагодувати малюка на прогулянці, в дорозі або в гостях.

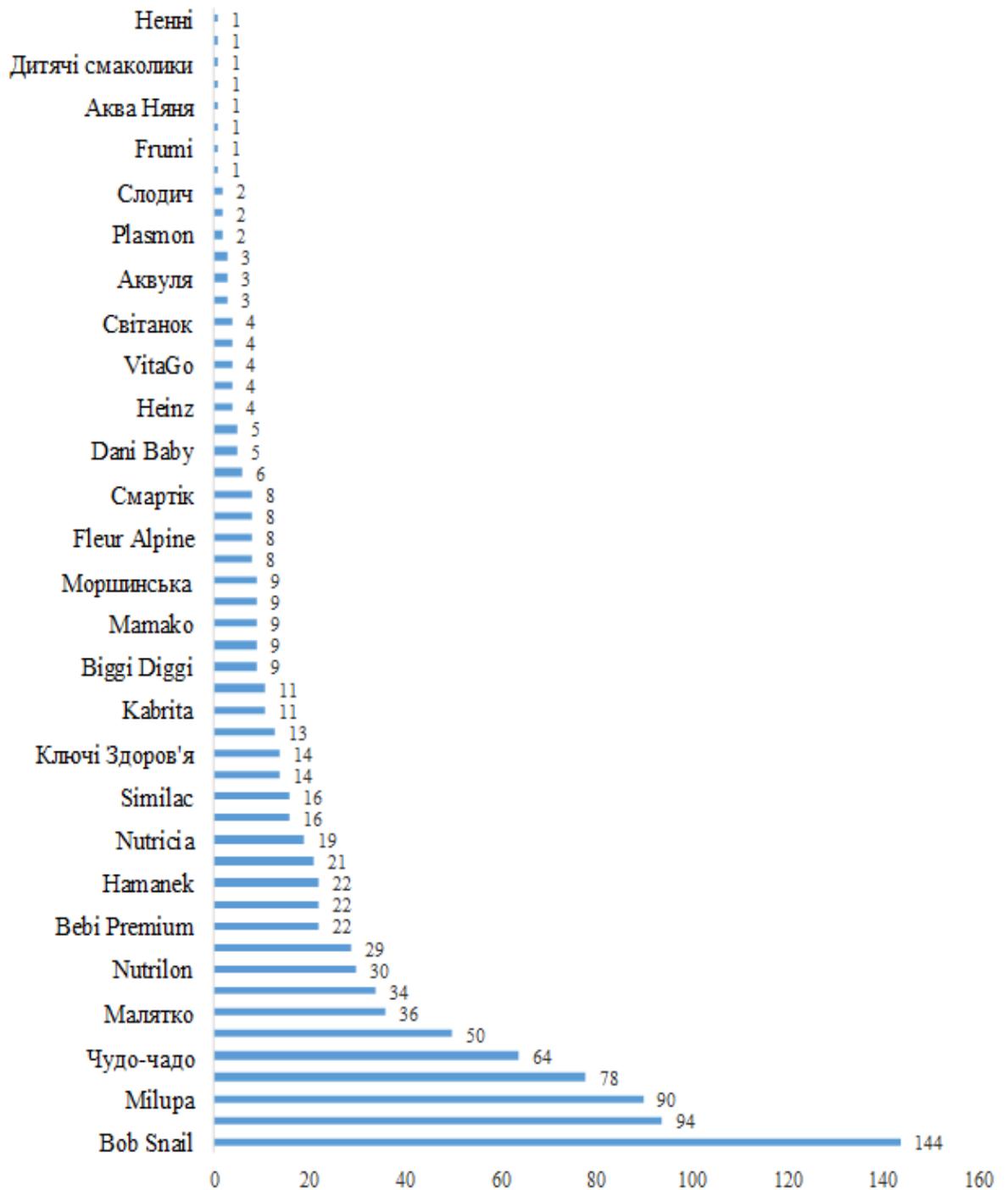

Рис. 4. Сегментація дитячого харчування за торговими назвами в упаковках

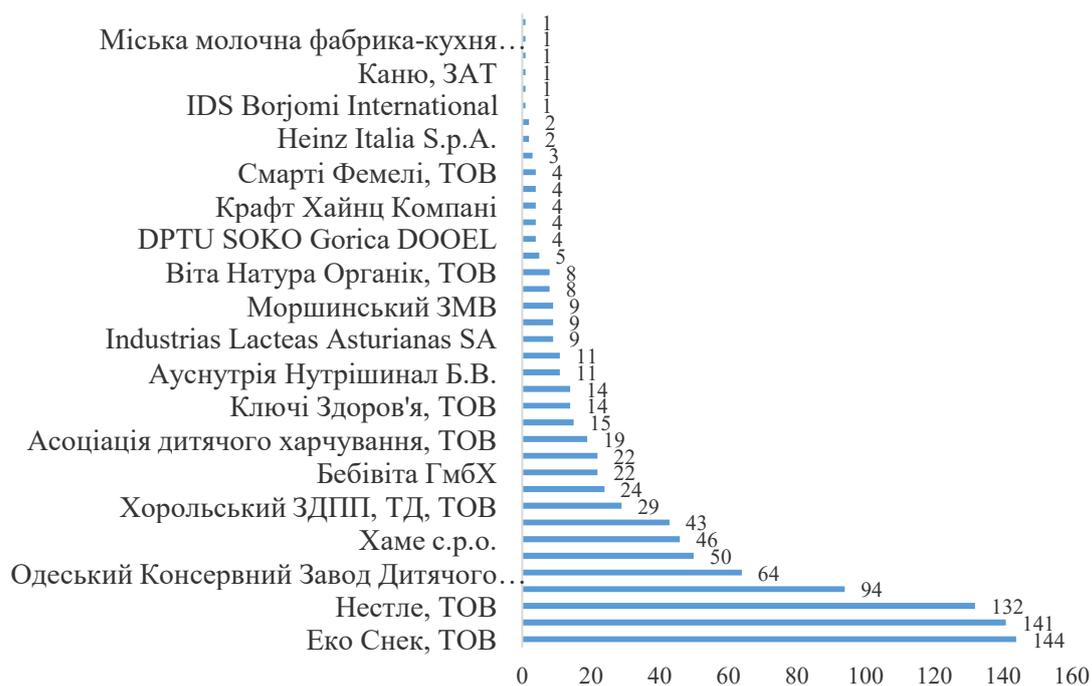

Рис. 5. Сегментація дитячого харчування за виробниками в упаковках

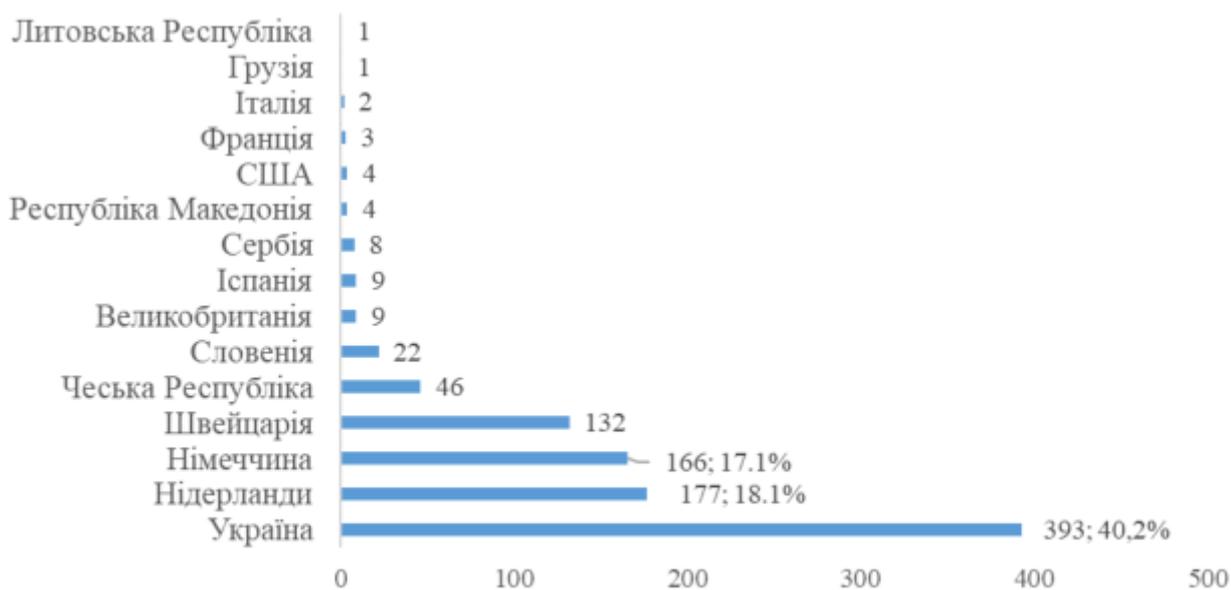

Рис. 6. Сегментація дитячого харчування за країною походження виробника в упаковках

Таким чином аналіз фізичної доступності дитячого харчування на онлайн-сервісі Tabletki.ua дозволив встановити перевагу «Фруктове пюре» 137 упаковок (87,3%), середнє місце займає «Фруктово-овочеве пюре» 13 упаковок

(8,3 %), менш за все складає – «Дитячий сік, напій» 7 упаковок (4,5%). Дослідження щодо виду товару дитячого харчування на Tabletki.ua, дозволило встановити що фізичну перевагу складає харчування у вигляді пюре 94,9% (149 упаковок), тоді як напої 3,2% (4 упаковок) та сік 1,9 % (3 упаковок) займають меншу кількість.

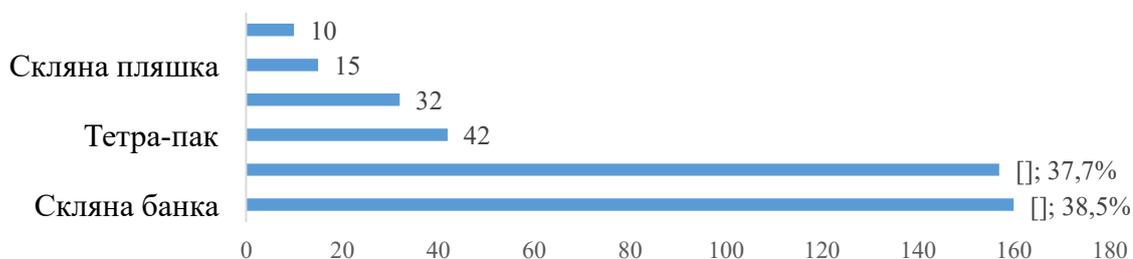

Рис. 7. Структура дитячого харчування за типами упаковки

Висновки:

1. Проведене дослідження показало, що український ринок дитячого харчування характеризується стабільним розвитком і поступовим розширенням асортименту, однак залишається високий рівень імпортозалежності – близько 75% продукції представлено іноземними виробниками.

2. Серед вітчизняних підприємств лідируючі позиції займають ПАТ «Хорольський молочноконсервний комбінат дитячих продуктів», ТОВ «Вітмарк Україна» та АТ «Молочний альянс», тоді як серед закордонних брендів найбільш представлені Hipp, Milupa, Nestlé та Nutricia.

3. За результатами аналізу даних онлайн-сервісу Tabletki.ua встановлено, що найбільшу частку становлять фруктові пюре (22,2%), дитячі каші (8,8%) та солодощі (8,1%). Основна кількість продукції реалізується в упаковках типу скляна банка (38,5%) та пауч (37,7%), що відповідає сучасним тенденціям зручності та безпеки споживання.

4. Виявлено, що найбільша кількість позицій дитячого харчування на українському ринку представлена продукцією країн ЄС (Нідерланди, Німеччина, Польща), тоді як Україна забезпечує близько 40% фізичної доступності продукції.

5. Подальший розвиток ринку дитячого харчування в Україні потребує посилення державного контролю за якістю, підтримки національних виробників, удосконалення системи сертифікації та розробки програм стимулювання вітчизняного виробництва для забезпечення продовольчої безпеки країни.

Перелік використаних джерел інформації:

1. Герасимчук В. Г. Аналіз ринку дитячого харчування України. Маркетинг і менеджмент інновацій. 2010. № 1. С. 82–89.
2. Приходько К. Р., Фіталієва А.-Н. Я., Дроздова В. А., Марченко О. І. Оцінка сучасного стану ринку продуктів дитячого харчування в Україні. Вісник Сумського державного університету. Серія: Економіка та управління. 2018. Вип. 28(1). С. 138–142.
3. Міщенко В. І. Дослідження сучасних тенденцій світового ринку дитячого харчування. Health Education / Медико-освітній журнал. 2025. URL: <https://journals.medacad.rivne.ua/index.php/health-education/article/view/>
4. FutureMarketInsights. Pediatric Nutrition Market Growth, Infant Health & Nutrition Trends. 2024. URL: <https://www.futuremarketinsights.com/reports/pediatric-nutrition-market>
5. Головіна Н. А. Оцінка сучасного стану ринку продуктів дитячого харчування в Україні. Причорноморські економічні студії. 2018. Вип. 28-1. С. 138–142.
6. Висновок санітарно-епідеміологічної експертизи на дитяче харчування. URL: <https://www.viconsult.com/ua/vysnovok-sanitarno-epidemiologichnoyi-ekspertyzy-na-dytyache-kharchuvannya/>
7. Міжнародна платформа бізнес-даних Statista. URL: <https://www.statista.com/statistics/249469/global-baby-food-market-size-2015/>
8. The European Union Baby and Infant Food Market Report Description. URL: <https://www.wm-strategy.com/european-union-homogenised-baby-foods-market>
9. Tabletki.ua. URL: <https://tabletki.ua/uk/category/166/kharkov/>